

Dr. Semjén Zsolt úr

elnök

Kereszténydemokrata Néppárt

Budapest

Budapest, 2015. szeptember 11.

Elnök Úr!

Az elmúlt hónapokban rendkívül sok, egymásnak ellentmondó nyilatkozat látott napvilágot a menekült kérdéssel kapcsolatban magukat kereszténynek nevező politikusok és közéleti személyiségek részéről. Most elsősorban mint keresztény a keresztényhez, katolikus a katolikushoz fordulok Önhöz, teljesen világos és egyértelmű állásfoglalást várván az előttünk tornyosuló erkölcsi és gyakorlati problémákról.

Mint közismert, az Európai Unióba 2015 első hét hónapjában mintegy háromszázezer menekült érkezett. Mértékadó előrejelzések szerint ez a szám ez év végéig nem éri el a félmilliót. A tendencia azonban az, hogy évről évre növekszik a bevándorlók és menekültek száma kontinensünkön. Statisztikai adatok bizonyítják, hogy idén – vagyis a jelenlegi magyarországi krízis kialakulásának szakaszában – az Unió területére minden korábbinál többen menekültek olyanok, akiket hazájukban politikai vagy vallási-etnikai okok miatt üldöztek, és az életük forgott veszélyben. A migrációs adatok tehát azt mutatják, hogy a) az EU félmilliárdos lakosságához képest elenyésző a menedékkérők száma és b) a humanitárius szempontok az eddigieknél sokkal nagyobb szerepet játszanak az utóbbi időszak menekült hullámának kialakulásában¹.

A helyzet súlyos, amely átgondolt, összehangolt és tisztességes hozzáállást és megoldást követel a nemzetközi közösségtől. Az Európai Unió már az év elején világosan érzékelte, hogy a válság országokban romló politikai-háborús helyzet miatt nem várt kihívással kell szembenéznünk, ezért az előre jelezhető nyomás kezelésére átfogó javaslattal állt elő az Európai Bizottság². Ez a terv nem talált egyöntetű támogatásra az állam és kormányfők alkotta testületben, az Európai Tanácsban. Vagyis a becsület és racionális, európai szolidaritáson, közös értékeinken alapuló csomag néhány állam vezetőjének, mindenképp előtt a magyar miniszterelnök megmagyarázhatatlan ellenállásán bukott meg. Ez tehát azt jelenti, hogy még az EU (amennyiben leegyszerűsítve a Bizottságot a közös intézményrendszerrel azonosíthatjuk) képes és kész volt a hathatós cselekvésre, addig egyes tagállamok habozása, míg mások, köztük sajnos hazánk nemzeti önzésből fakadó bojkottja meggátolta az együttes fellépést. Ez volt a mostani válság közvetlen kiinduló pontja. Mindezt tetézte az, hogy a magyar kormány valótlan információk és adatok sulykolásával,

¹ Részletes, adatokkal alátámasztott elemzést ld.: FRONTEX—Annual Risk Analysis 2015 (http://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annual_Risk_Analysis_2015.pdf). Ugyancsak figyelemre méltó a The Economist című lap elemzése, amely tényekre alapozva bizonyítja, hogy idén az EU-ba érkezők túlnyomó többsége valóban menekült: <http://www.economist.com/blogs/economist-explains/2015/09/economist-explains-4?fsrc=scn%2Ffb%2Fwl%2Fee%2Fst%2Fhowmanymigrantstoeuropearefugees> (magyarul ld. itt: <http://huppa.hu/the-economist-mennyi-a-menekult-az-europaba-erkezo-migransok-kozott/>)

² Lásd például az EB tíz pontos akciótervét, melyet 2015 áprilisában terjesztettek az Európai Tanács elé: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4813_en.htm

a menekültek elleni társadalmi hangulat felkorbácsolásával és félelemkeltéssel, az európai szövetségeseinkkel szembeni fellépéssel, valamint a menekültek ellátását és a velük kapcsolatos szükséges adminisztrációs feladatokat tudatosan megnehezítő, nem egyszer elszabotáló magatartásával maga idézte elő azt a válsághelyzetet, amellyel már nem csak a hazai, de a nemzetközi közvélemény is szembesül, s amely súlyosan árt nemzeti érdekeinknek. Hiszen a kormány nem csatlakozott a Bizottság fent említett akciótervéhez³, nem állt elő konstruktív javaslatokkal a helyzet európai szintű kezelésére, nem fogadta el a felajánlott segítséget (pl. az ún. „hot spot”-ok kialakítására), és nem élt megfelelően a számunkra rendelkezésre álló uniós forrásokkal⁴. Ehelyett folytonos vádaskodások hangzanak el kormányzati részről az EU intézményei és a potens országok irányában; legutóbb az a Németország került célkeresztbe, amely egyrészt legfőbb szövetségesünk (és hazánk első számú befektetője és kiemelt uniós finanszírozója), másrészt a menekült válság megoldásának kulcsszereplője. Épül az a szögesdrót kerítés is, amely nem jelent megoldást az illegális határátlépésre, viszont tökéletesen megtestesíti a hatalom embertelenségét. Fentiek mellett tehát az az abszurd helyzet állt elő, hogy miközben a kormány a közös európai fellépést hiányolja (mint láttuk, igaztalanul), addig ő a közös álláspont kialakításának és az együttes cselekvésnek a legmakacsabb kerékkötője.

A jelenlegi menekült helyzetre tehát volna megoldás. A magyar hatóságok képesek lennének a gyors, emberséges és mindenki számára megnyugtató regisztrációra, a menekültek emberhez méltó átmeneti elhelyezésére. Erre elegendők a már meglévő költségvetési és európai források, és a jövőbeli közös európai tervekben foglalt eszközök. Meg tudták az illetékesek oldani így az állampolgársági ügyek elbírálását több százezer ember esetében az utóbbi öt évben. (Arról nem beszélve, hogy a sok pénzért, külsős cégek által árult letelepedési engedélyek kiadása nem transzparens módon történik, ám ez semmilyen gondot nem okoz a kormánynak, sőt szorgalmazza ezt a kétes eljárást.) A menekült táborok tovább bővíthetők és átalakíthatóak. És a sor még folytatható. Mint láttuk a számokat, az országunkon átutazni szándékozó menekültek száma nem okozna kezelhetetlen méretű problémát, ahogy az itt letelepedni kívánók aránya sem, kivéve ha ezt a látszatot akarja kelteni, és a cselekvés elmulasztásával elő is tudja idézni a hatalom. Összegzésképpen elmondhatjuk, hogy a krízis elmélyülésének oka nem más, mint a magyar kormány.

A fentiek azért is nyugtalanítóak, mert a hazug kampányhoz számos – s most maradjunk csak a saját egyházunknál – katolikus főpap is csatlakozott. Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök például a minap úgy fogalmazott a hazai és nemzetközi sajtóban, hogy „akik az elmúlt hetekben Szerbiából Magyarországra jöttek, nem valódi menekültek, hanem betolakodók, akik elutasítják a segítséget és egy magyar rendőr fél éves fizetésével a zsebükben érkeznek.” Ehhez azonnal hozzátette, súlyos önellentmondásba kerülve és a tényeket meghamisítva, hogy a Washington Postnak is azért mondta, hogy a pápa félreérti a helyzetet, „mert a távolból nem lehet megítélni, miféle emberek jönnek át a határon.” A püspök szerint olyasfélék, akik nem fogadják el a vizet és enivalót, sőt, kövekkel dobálják meg, akik

³ Az utóbbi években magyar állampolgárrá váltak számának fényében neveltségnek tűnik az a 700-800 letelepedési engedély-igény, amely az EU eredeti kvóta tervében szerepelt, ám amit kapásból visszautasított a miniszterelnök.

⁴ Tény, hogy hazánk 2015-ben 3,5 milliárd forintot kap az EU-tól menekültügyi kiadásokra. 2007 és 2013 között több, mint 25 milliárd forintot, 2014 és 2020 között pedig több, mint 19 milliárd forintot juttatott számunkra az EU-tól migrációs és határigazgatási célokra. 2010 és 2013 között kb. 17 milliárd forint EU-s pénz állt rendelkezésre erre a célra. Ugyanakkor az idej magyar költségvetési forrás menekültügyi célokra az EU-s 3 és fél milliárddal szemben csak 585 millió forint, ami kevesebb, mint a fele a nemzeti konzultáció és a plakátkampány költségeinek. Az értelmetlennek és használhatatlannak bizonyult kerítés mindemellett több tízmilliárd forintjába kerül a magyar adófizetőknek.

Az is tény, hogy az elmúlt 5 évben összesen csupán 605 kérelmezőnek adott a magyar állam menedékjogot, és napjainkban sincs szó pár száz embernél többről. Nyomás tehát ilyen oldalról sem nehezedik Magyarországra.

segíteni akarnak nekik. Mindezzel azt a Ferenc pápát bírálta, aki Jorge Mario Bergoglio-ként egész papi életét a szegényekkel való azonosulással és segítségnyújtással töltötte, dacolva még a diktatúra elnyomó gépezetével is. Szívszorító ezért ezeket az állításokat olvasni, hiszen jól tudjuk, hogy a menekültek éppen a saját hazájukban eluralkodó vallási fundamentalizmus, elviselhetetlen politikai és etnikai türelmetlenség és terror miatt kelnek útra, s közülük nem egy keresztény.

Erdő Péter bíboros úr a Ferenc pápa által hosszú ideje a menekült válsággal kapcsolatban hangoztatott könyörületes, emberséges, vagyis Krisztust követő magatartással szemben kezdetben azt az álláspontot képviselte, hogy nem fogadhatnak be plébániáink és egyházi intézményeink menedékkérőket, mert akkor úgymond törvényt sértő módon embercsempészekké válnának. Ezt az abszurd gondolatmenetet később árnyalta, sőt kifejtette, hogy katolikus szervezetek képviselői inkognitóban segítenek az otthonukból elűzött, nálunk menedéket remélőkön. Bíboros úr egy csapásra változtatott nézetén akkor, amikor a Szentatya minden európai plébániát felszólított arra, hogy fogadjanak be legalább egy menekült családot. Látható, tapintható a bizonytalankodás, következetlen beszéd és magatartás ebben a körben. Néhány egyházi személy nagy késéssel és sok károkozás után végül szerencsésen megváltozott hozzáállása azonban még nem testületi álláspont; a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia pedig arcpirító módon hallgat, növelve a zavart a hívőkben. Nem elégséges most már a csendes segítség nyújtás, hanem emellett világos iránymutatás is szükséges, karakán kiállítás, amely a társadalom többsége számára is láthatóvá teszi, hogy ezekben a válságos időkben nem tétlenkedik az egyház, hanem példamutatóan segít a bajba jutottakon, bátorítja a jó szándékú embereket, és elítéli a gyűlöletkeltőket.

A fentiek azt bizonyítják, hogy óriási az olykor naiv, de sokkal inkább szándékos zavarkeltés és a valóság tudatos félremagyarázása hazánkban a magukat kereszténynek nevező világi és egyházi vezetők részéről. Ez utóbbiak jelentős része jó ideje következetesen gyökeresen mást mond és másként cselekszik, mint a Szentszék és a katolikus egyház legfőbb e világi vezetője, a pápa. Az egyház tagjaiként nekünk nem csak jogunk, de egyenesen kiáltó kötelességünk is erre felhívni a figyelmet, és felszólítani az előjárókat, hogy hallgassanak a szívükre, vagy ha ott elbizonytalanodtak, akkor forduljanak a Szentíráshoz. S ugyanezt kell elvárnunk magunktól és egymástól is, mindazoktól, akik magukat keresztényeknek tartják.

Ezért kérem és várom, hogy az alábbi kérdésekre adja meg a választ, s véleményét nem csupán velem, de katolikus közösségünk minden tagjával ossza meg:

- 1/ Keresztény mércével mérve emberségesnek tartja-e a táborok és tranzitónák megalázó körülményeit?
- 2/ Keresztényként elfogadhatónak ítéli-e meg a politikai okokból elűzött emberek bűnözőkké nyilvánítását?
- 3/ Katolikusként egyetért-e azzal, hogy egyházunk vezetése nem foglal testületileg állást a menekült helyzetről?
- 4/ Katolikusként úgy érzi-e, hogy a jelen válság megoldásában Ön, mint magát büszkén katolikusnak valló állami vezető Krisztus útján jár?
- 5/ Keresztényként meggyőződése-e, hogy pártja eleget tesz társadalmi küldetésének és ez összhangban áll Jézus tanításaival? Ha igen, pontosan mit tesz Ön és pártja a menekültekkel való igazságos és emberséges bánásmóddért.
- 6/ Keresztényként nem osztja-e azt az álláspontot, hogy ha a világi hatalom tudatosan lemond az egyetemes értékekről és önként feladja az erkölcsi tartását – amint ezt sokunk meggyőződése szerint Önök tették –, akkor egyházunknak (vagyis minden egyes egyháztagnak egyénileg és magának az egyházi közösségnek egyetemlegesen is) vállalnia kell annak kockázatát, hogy kivívja a világi hatóságok ellenszenvét? Emlékeztetném arra, hogy Jézus nem volt provokátor, ám ha Isten vagy a másik emberben a Teremtőt megalázó hatalmasságok között kellett választania, habozás nélkül az Atya mellé állt.

Elnök Úr!

Ismétlem: mint katolikus a katolikushoz, mint botladozó Krisztus követő a hasonló felebaráthoz szólok: gondolkozzon, figyeljen, méghozzá a lelke irányába, valamint az ég felé, és döntsön! A választás az Öné: egy romlott és talmi világi hatalomba kapaszkodik továbbra is, vagy a mennyeibe? Az Örömhírt választja, vagy újra és újra leborul a mammon előtt? Felelőssége óriási, mert erkölcsileg próbálja megmagyarázni a vállalhatatlant, és Krisztus példájával iparkodik alátámasztani egy Őt a valóságban megtagadó politikát. Ráadásul kormánytagként nem csak az emberek hitével játszik, hanem közös erőforrásainkkal is gazdálkodik és jogrendünkre is nagy befolyással rendelkezik.

Nincs sok idő, de soha nem késő változtatni. Bátorítom erre, és biztos vagyok abban, hogy ha rászánja magát a fordulatra, akkor nem lesz olyan keresztény ember, aki ne működné Önnel együtt, s ne nyújtana Önnek testvéri kezet.

Köszönti:

Kerék-Bárczy Szabolcs